

**ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА
ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

Майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01001
Тел./факс (044) 205-76-80 E-mail: profmed@fpsu.org.ua, www.medprof.org.ua
Код ЄДРПОУ 03591800

25.03.2020 № 04-09/62

Кабінет Міністрів України

**Міністерство охорони
 здоров'я України**

*Щодо забезпечення медичних
 працівників засобами
 індивідуального захисту*

Професійна спілка працівників охорони здоров'я України звертається до Вас у зв'язку з невідповідністю та недостатністю заходів щодо раціонального використання засобів індивідуального захисту (далі - ЗІЗ) при захворюванні на COVID-19, передбачених додатком 6 до Стандартів медичної допомоги COVID-19, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13 березня 2020 року № 663 (далі – Наказ №663).

Відповідно до частини 3 статті 37 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» (далі – Закон) роботи в осередках особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб (епідеміологічне обстеження, лікувальні, профілактичні та протиепідемічні заходи, у тому числі дезінфекційні) належать до робіт з особливо шкідливими та шкідливими умовами праці.

Згідно з положеннями частини 1 статті 163 Кодексу законів про працю України та частини 1 статті 8 Закону України «Про охорону праці» на роботах із шкідливими та небезпечними умовами праці, а також роботах, пов'язаних із забрудненням або здійснюваних у несприятливих температурних умовах, працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту.

Частиною 4 статті 37 Закону визначено, що власники (керівники) закладів та установ охорони здоров'я згідно із законодавством забезпечують працівників, які виконують роботи в осередках особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб, спеціальним одягом, взуттям і захисними засобами з урахуванням особливостей інфекційної хвороби, факторів передачі інфекції та виконуваної роботи.

Незважаючи на зазначені норми законодавства, розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про скасування, визнання такими, що втратили чинність, та такими, що не застосовуються на території України, деяких актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади з пожежної безпеки, охорони праці та санітарного законодавства» від 18 грудня 2017 р. №1022-р

норми безоплатного забезпечення працівників охорони здоров'я спецодягом та іншими ЗІЗ, були скасовані (зокрема, пункт 63 Переліку актів органів влади Союзу РСР з охорони праці та пожежної безпеки, які визнаються такими, що не застосовуються на території України – додатку 5 до вказаного розпорядження).

Протягом трьох років поспіль Профспілка зверталася до Кабінету Міністрів України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України та Державної служби України з питань праці з вимогою розробити та затвердити нові норми, проте до цього часу вказане питання залишається невирішеним.

Зокрема, з початку 2020 року, у зв'язку з безпосередньою загрозою епідемії COVID-19 на території України Профспілка ініціює затвердження хоча б Тимчасових норм безоплатного забезпечення працівників спецодягом та іншими ЗІЗ під час епідемії COVID-19.

Натомість, відповідно до положень наказу МОЗ України № 663 від 13.03.2020, яким, зокрема, скасовано наказ МОЗ України № 185, рекомендований рівень забезпечення ЗІЗ медичних працівників, які здійснюють догляд за хворими з COVID-19 суттєво обмежений, що не відповідає ступеню існуючих ризиків для життя та здоров'я працівників та може призвести до збільшення рівня цього ризику.

Так, наприклад, для медичних працівників, які відбирають зразки матеріалів від осіб, що відповідають визначенню випадку 2019-nCoV, замість респіраторів N95, EU FFP2, або вищого класу захисту (що передбачалося скасованим наказом МОЗ України від 24 січня 2020 р. №185), рекомендується використання звичайних медичних масок.

На думку Профспілки, заходи з оптимізації доступності ЗІЗ в умовах глобального дефіциту не повинні стосуватися медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я, які здійснюють догляд за хворими з COVID-19 та мають підвищений ризик інфікування.

Крім того, у Додатку 6 до Стандартів «Раціональне використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) при захворюванні на COVID-19» необґрунтовано, на наш погляд, зазначено що SARS-CoV-2 - будник COVID-19 передається між людьми через тісні контакти і краплі, а не повітряним шляхом.

Звертаємо увагу, що таке твердження не відповідає Рекомендаціям ВООЗ (див. Тимчасове керівництво «Щодо застосування масок серед населення, в умовах догляду за хворим на дому і при наданні медичної допомоги в контексті спалаху нового коронавірусу» від 27 січня 2020 року, у якому зазначено, що з урахуванням наявної в даний час інформації, COVID-19 може передаватися від людини до людини **респіраторнокрапельним** і контактним шляхом.

А тому, ігнорування вірогідності вказаного шляху інфікування може призвести до значного поширення COVID-19.

Виходячи з викладеного, Профспілка наполягає на необхідності першочергового належного забезпечення медичних працівників належними

ЗІЗ, для чого пропонуємо, зокрема:

1. Терміново розробити та затвердити Тимчасові норми безоплатного забезпечення працівників спецодягом та іншими ЗІЗ під час епідемії COVID-19 відповідно до Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 29 листопада 2018 року № 1804, які передбачатимуть забезпечення респіраторами класу захисту не нижче FFP2 медичних працівників, які надають медичну допомогу хворим із підозрою на COVID-19, у тому числі у приймальних та амбулаторно-поліклінічних відділеннях, на санітарному транспорті та зонах транзиту;
2. Запровадити «масковий» режим для усіх медичних працівників інфекційних закладів охорони здоров'я та відділень, закладів, які забезпечують надання первинної медичної допомоги, а також які працюють на санітарному транспорті.
3. Звернути увагу роботодавців на те, що:
  - ЗІЗ, передбачені наказом МОЗ України №663, є додатковими до стандартних ЗІЗ, передбачених колективним договором (спеціальний та санітарний одяг та взуття);
  - безпечний термін використання масок становить 2-3 години, як тільки маска стає вологою, потрібно замінити її на нову - чисту і суху;
  - забороняється використовувати одноразові маски та респіратори повторно;
  - після кожної робочої зміни та при забрудненні багаторазових ЗІЗ, необхідно організувати їх знезараження та прання;
  - не рекомендується застосовувати тканинні (наприклад, бавовняні або марлеві) маски;
  - перед видачею ЗІЗ роботодавець повинен поінформувати працівника про ризики для його життя та здоров'я, від яких його захищатиме користування цим ЗІЗ, та забезпечити регулярне навчання працівників правилам користування ЗІЗ та демонстрацію їх правильного застосування.

Сподіваємось на взаєморозуміння і підтримку.

З повагою

Голова Профспілки

В.М. Коваль